

7. Programma Bestuur

Inleiding en ontwikkelingen

Goed openbaar bestuur draagt bij aan de kwaliteit van de samenleving en aan de welvaart. Het provinciebestuur zet zich in om de kwaliteit van dat openbaar bestuur te vergroten. De laatste decennia hebben zich gekenmerkt door grote decentralisaties van Rijkstaken naar de gemeenten en Provincies. Zo werden de beleidsvelden regionale economie en natuur naar de Provincies gedecentraliseerd en werd het sociaal domein bij de gemeenten ondergebracht.

De laatste jaren dringt het besef door dat de opgaven waar de overheden voor staan te complex zijn om deze via alleen structuuroplossingen tot stand te brengen. De boodschap van het Interbestuurlijk programma, is dat alle overheden zullen moeten samenwerken als ware er één overheid. Dat is nodig om oplossingen rond klimaat, energie en economische ontwikkeling te realiseren.

In 2019 is het Overleg van Zeeuwse overheden (OZO) gestart. De bedoeling van het OZO is om een volgende stap te zetten in de samenwerking tussen de Zeeuwse overheden, én op de versterking van de bestuurskracht van de Zeeuwse overheden en profilering naar Den Haag en Brussel (permanente lobby). Het afgelopen jaar hebben we samen met de Zeeuwse overheden er hard aan gewerkt om ervoor te zorgen dat het OZO een succes wordt en tot verbetering van de bestuurskracht leidt. De ingezette lijnen rond de opvolging van het advies #Hoedan, over Zeeuwse samenwerking, en het streven naar regionale afspraken met gemeenten en waterschap zetten we door. In 2020 is o.a. de overlegstructuur herzien en sterk verbeterd. Bij de start van het OZO is afgesproken om na 1,5 jaar dit samenwerkingsverband te evalueren. In 2020 is hier een start meegemaakt. De uitkomst van de evaluatie wordt in Q1 van 2021 verwacht.

Zeeland heeft niet alleen een Zeeuwse samenwerkingsnoodzaak. Door haar strategische ligging ontleent Zeeland belangrijke (economische) kansen aan de samenwerking met Vlaanderen, met Brabant en met Zuid-Holland. Verder zijn het Rijk, en Europa belangrijke partners om opgaven te kunnen realiseren. Het afgelopen jaar is ingezet om de banden rond de grensgovernance verder te versterken. Een voorbeeld hiervan is de oplevering in 2020 van de nieuwe grensvisie Euregio-Scheldemond.

Om naar buiten effectief te kunnen optreden, is eendrachtige samenwerking binnen Zeeland noodzakelijk. Alhoewel daarin belangrijke stappen zijn gezet, resteren er ook nog grote zorgen. We zien nog (te) weinig aandacht en organisatiekracht voor de regionale vraagstukken en een gemeenschappelijke agenda. Mede door de brief van demissionair minister Ollongren aan de Tweede Kamer over de toekomst van het openbaar bestuur, zijn in 2020 gesprekken gevoerd tussen de Zeeuwse overheden en BZK. Een deel van de uitkomsten van deze gesprekken worden meegenomen richting de formatie van het nieuwe kabinet. Voor de komende jaren wordt de samenwerking met de gemeenten en het waterschap verder gevormd om invulling te kunnen geven aan de gezamenlijke opgaven voor Zeeland en het nog verder uitdiepen van de ambitie om te werken als één overheid.

Ook op interprovinciaal niveau werken we hard aan een sterk bestuur. Door samen te werken in IPO-verband richten we ons op twee pijlers; 1. De reflectie op onszelf als twaalf provincies en wat er nodig is om een krachtig en zelfbewust middenbestuur te vormen, 2. Het werken vanuit volwassen interbestuurlijke verhoudingen. Samen met de regio en BZK willen we komen tot afspraken over de aanpak, maar ook over het creëren van de juiste randvoorwaarden om als decentrale overheden onze rol en taak goed te vervullen.

Binnen het IPO-verband zoeken we gezamenlijk naar oplossingen voor gelijke vraagstukken. Vooral met Fryslân zien we veel gelijkenissen. Het maakt het zinvol ervaringen uit te wisselen en vaker gezamenlijk op te trekken naar het Rijk. De samenwerking die we met Fryslân hebben opgezet, en waar ook BZK bij is betrokken, is in 2020 gecontinueerd en hebben er verschillende bestuurlijke overleggen plaatsgevonden.

Voor de rol van Provinciale Staten hebben de hierboven beschreven ontwikkelingen consequenties. Waar de opgaven samen met andere partijen moeten worden opgepakt en gedefinieerd, verschuift de rol van PS naar vormen van netwerksturing. In 2020 is hier voornamelijk op digitale wijze (wegens coronamaatregelen) vorm aangegeven.

Speerpunten

- Samen met gemeenten en waterschap opvolgen aanbevelingen rapport Samenwerkingskracht in Zeeland #HOEDAN om meer slagkracht te organiseren in het openbaar bestuur

- Via Overleg Zeeuwse Overheden (OZO) stroomlijnen van de lobbyfunctie en opstellen van een gezamenlijke agenda op basis van IBP
- Regionale afspraken met samenwerkende gemeenten
- Intensivering functionele samenwerking provincie met waterschap
- Optimale benutting van Europese programma's in de programmaperiode 2014-2020
- Voortzetting van de samenwerking en kennisuitwisseling Fryslân – Zeeland
- Effectieve grens governance Vlaanderen Nederland
- Oplossen van grensknelpunten samen met relevante stakeholders in Zeeland en Vlaanderen

Beleidskader

- Gemeenschappelijk Financieel toezichtkader – GTK 2020 Gemeenten (2019)
- Rijkstaken Openbare Veiligheid - Organisatieplan Commissaris van de Koning in Zeeland (2014)
- Grensvisie Euregio- Scheldemond 2020
- Verordening systematische toezichtinformatie Zeeland (2014)
- Nota 'Bestuurlijke integriteit Provincie Zeeland' (2015)
- Ambtsinstructie Commissaris van Koning

Reguliere taken

- Taken Commissaris van de Koning als Rijksorgaan en als boegbeeld van de provincie Zeeland
- Bestuurlijk toezicht de Commissaris van de Koning op de Veiligheidsregio Zeeland
- Regietafel vluchtelingen
- Financieel toezicht gemeenten, waterschap en gemeenschappelijke regelingen
- Ondersteuning Bestuurlijke organisatie, inclusief ondersteuning van Provinciale Staten, (Staten)commissies en Gedeputeerde Staten
- Interbestuurlijk toezicht op medebewindstaken van gemeenten en waterschap
- Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur (Wet Bibob)
- Bevorderen bestuurlijke integriteit

Maatschappelijk effect

Een transparant, compact, integer, daadkrachtig en op regionale en/of grensoverschrijdende samenwerking gericht openbaar bestuur in Zeeland.

Doelstellingen

Interbestuurlijk toezicht

■ Stand van zaken

Acties

Extra monitoring ontwikkeling baten en lasten naar gemeenten gedecentraliseerde taken sociaal domein; Verscherpt toezicht houden op artikel 12-gemeente Vlissingen

■ Voortgang/Resultaat

Wij hebben in 2020 zowel financieel als inhoudelijk bijgedragen aan een vanuit het OZO geïnitieerd onderzoek naar de toereikendheid van de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen. De eindrapportage wordt begin 2021 verwacht.

Via bezuinigingen en extra bijdragen uit het gemeentefonds is de begroting van de gemeente Vlissingen exclusief het sociaal domein weer structureel sluitend. Het gehele jaar zijn alle nieuwe uitgaven op het vlak van het sociaal domein samen met de artikel 12-inspecteur getoetst aan het criterium 'onuitstelbaar & onontkoombaar'. Eind 2020 is het artikel 12-rapport over 2019 uitgebracht, momenteel wordt gewerkt aan het rapport over 2020.

In nauw overleg met BZK en IPO en de agenda Toekomst van het Toezicht wordt het interbestuurlijk toezicht transparanter, uniformer en meer risicogericht vormgegeven.

■ Voortgang/Resultaat

De landelijke uitwerking van de ATT heeft enige vertraging opgelopen i.v.m. corona, maar is in de zomer terug opgepakt middels workshops. Deelname aan deze workshops heeft geleid tot een toolkit van audittrailvragen die kunnen worden gebruikt in de toezichtdialoog. In 2020 zijn daarnaast stappen gezet om het interbestuurlijk toezicht te moderniseren in Zeeland, in lijn met de agenda toekomst van het toezicht (ATT) en het daaruit voortgekomen actieplan. Een voorbeeld hiervan is dat de uitvraag van toezichtinformatie grotendeels aansluit bij de eigen verantwoordingscyclus van de gemeente en niet meer bestaat uit aparte vragenlijsten. Een inhaalslag wordt in Zeeland gemaakt voor het omgevingstoezicht, door in gesprek te gaan met de gemeenten over taakuitvoering en de komst van de omgevingswet in het eerste kwartaal van 2021. Daarnaast worden voorbereidingen getroffen voor invulling van het toezicht bij inwerkingtreding van de wet digitale overheid (WDO). Een nulmeting heeft plaatsgevonden vanuit de coördinatie IBT en de vakafdeling bereid zich voor op deze toekomstige taak door middel van aansluiting in de landelijke werkgroep WDO.

Kennisdeling en onderlinge intervisie stimuleren naar aanleiding van een herziening van het generieke toezicht binnen de provincie voor elk van de risicodomeinen

■ Voortgang/Resultaat

Eind 2020 zijn de voorbereidingen getroffen om begin 2021 toezichtdialogen te organiseren met de 13 gemeenten. Hiermee geven we gehoor aan de actielijn 'beter voeren dialoog'. We beogen hiermee een vertrouwensrelatie met de gemeente op te bouwen en gaan in gesprek over de aangeleverde toezichtinformatie. In het kader van kennisdeling wordt door het archieftoezicht, in samenwerking met de gemeenten en het Zeeuws Archief, onderzocht op welke manier themabijeenkomsten kunnen bijdragen aan informatie- en archiefbeheer in Zeeland. Zowel gemeenten als provincie staan hier voor gelijkaardige uitdagingen om te kunnen voldoen aan de archiefwet.

Doelstellingen

Samenwerkend bestuur

■ Stand van zaken

Acties

Continueren bestuurlijke samenwerking met provincie Fryslân

■ Voortgang/Resultaat

De samenwerking Zeeland - Fryslân is in 2020 gecontinueerd. Op 18 juni 2020 is de jaarlijkse bijeenkomst gehouden van de bestuurlijke kopgroep Fryslân - Zeeland, waarbinnen ook BZK

vertegenwoordigd is. De voortgang van de samenwerking op diverse terreinen wordt binnen deze kopgroep gemonitord.

Proces intensivering functionele samenwerking provincie - waterschap Scheldestromen voortzetten

■ Voortgang/Resultaat

De samenwerking leidt tot voortzetting van de afspraken die we met elkaar hebben op het gebied van benutten van elkaars huisvesting en de samenwerking rond de gladheidbestrijding.

Samen met gemeenten opvolgen aanbevelingen rapport Samenwerkingskracht in Zeeland #HOEDAN? (inclusief het werken met regiocontracten of regio-agenda's)

■ Voortgang/Resultaat

De aanbevelingen vanuit het rapport #Hoedan, om de regionale en lokale betekenis van opgaven uit het IBP in regionale omgevingsvisies vast te leggen en dit als input mee te nemen in de provinciale omgevingsvisie, zijn opgevolgd. Inmiddels is het traject om te komen tot een provinciale omgevingsvisie in de fase van de achterbanraadpleging. De Zeeuwse gemeenten hebben hier samen met de andere Zeeuwse stakeholders een belangrijke rol in gespeeld. Daarmee wordt al (deels) invulling gegeven de bedoeling van het rapport #Hoedan.

Het opstellen van een regiovisie levert een goede basis voor het verder vormgeven van de regionale samenwerking en het bevorderen van sterk bestuur. In 2020 zijn de Bevenlandse gemeenten en de Zeeuws-Vlaamse gemeenten gestart met het opstellen van een regiovisie. Wij hebben er op gewezen dat de gemeenten ook afspraken maken over de gezamenlijke uitvoering.

De Walcherse gemeenten hebben tot nu toe aangegeven geen behoefte te hebben aan een regiovisie, maar zijn inmiddels wel ieder voor zich bezig met het opstellen van een langetermijnvisie. Het is voor zelfstandige gemeenten absolute noodzaak meer en beter regionaal samen te werken. Wij blijven daarom aandringen op het belang van regionale afstemming en het bevorderen van regionale uitvoeringskracht.

Via Overleg Zeeuwse Overheden (OZO) stroomlijnen van de lobbyfunctie en opstellen van een gezamenlijke agenda op basis van het IBP. Vanuit de portefeuille /programma 'Bestuur' zal de provinciale inbreng voor de agenda gecoördineerd worden

■ Voortgang/Resultaat

In 2020 is de dynamische lobbyagenda (DLA) verder geactualiseerd. De lobbydriehoeken, bestaande uit een bestuurlijk trekker, ambtelijk trekker en de lobbyist, die gekoppeld zijn aan de onderwerpen van de DLA zijn ingericht en operationeel. Daarnaast zijn in OZO verband ook periodieke thema-overleggen georganiseerd, waarbij alle 15 overheden betrokken zijn. Deze worden gebruikt om informatie over lobby/PA te delen en tevens om meer zicht te krijgen op beleidsontwikkeling in diverse sectoren die relevant kunnen zijn voor lobby/PA. Belangrijke lobbyonderwerpen waren in 2020 o.a. mobiliteit, leefbaarheid, Westerscheldetunnel, bereikbaarheid, stikstof, herverdeling gemeentefonds. Vanwege de beperkende maatregelen COVID zijn bijeenkomsten als de Haagse dag niet doorgedaan, maar hebben wij op alternatieve, vaak digitale wijze de aandacht gevestigd op onze regio.

Doelstellingen

Signalerend bestuur

■ Stand van zaken

Acties

Ontwikkeling en uitvoering van een effectieve grens governance grensgebied Vlaanderen - Nederland

■ Voortgang/Resultaat

Op 8 juli 2020 heeft er in het kader van grensgovernance een bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen overheden in de provincies Noord Brabant, Limburg en Zeeland. Belangrijke onderwerpen waren de grensoverschrijdende aspecten van Stikstof, de voorbereiding van de Vlaams Nederlandse regeringstop in november 2020 en de communicatie van beperkende maatregelen COVID in de grensregio en actuele knelpunten voor bedrijven en inwoners van de grensregio in dit kader. Dit overleg heeft, dankzij de vroegtijdige signalering van knelpunten, geleid tot betere afstemming b.v. op het terrein van sociale zekerheid, fiscaliteit en duidelijkheid over reisbeperkingen

Voor de structurele aanpak van grensknelpunten is de bestuurlijke werkgroep Berx Donner ingesteld. De CvdK heeft hierin geparticipeerd. De bestuurlijke werkgroep heeft haar eindrapportage aangeboden aan de minister president van Vlaanderen en de Staatssecretaris van BZK. De beide landen zullen het voortouw nemen bij de verdere uitwerking van de voorstellen in afstemming met de regio. Het nog te ontwikkelen instrumentarium, wordt ingebed in de structuur van de grensgovernance. De rapportage van de bestuurlijke werkgroep is in december 2020 naar PS gestuurd ter kennisname. Toegezegd is dat GS in het voorjaar 2021 hun appreciatie van het rapport en de vervolgstappen met PS zullen delen.

Door een actieve lobby zijn in de slotverklaring van de Vlaams-Nederlandse top van 4 november 2020 diverse Zeeuwse onderwerpen geadresseerd zoals de samenwerking UZ Gent en Zorgzaam Zorggroep Zeeuws Vlaanderen, de vorming van North Sea Port District en de aankondiging van een onderzoek naar grensoverschrijdende infrastructuur voor CO2, waterstof en restgassen in de Vlaams Nederlandse Delta. Daarnaast zal samen worden opgetrokken voor het verkrijgen van Europese funding en de gezamenlijke onderzoeksagenda van UGent en Campus Zeeland.

Optimale benutting van de budgetten van Europese programma's in de programmaperiode 2014-2020 inclusief nieuwe en nog niet benutte Europese programma's zoals Horizon 2020 en het Europese Fonds Strategische Investerings

■ Voortgang/Resultaat

In 2020 is het team Europa volop bezig geweest om voor de laatste call's van de aflopende Europese programma's zoals OP Zuid, INTERREG projectvoorstellen in te (laten) dienen. De uitwerking hiervan leest u terug onder hoofdstuk 4, Regionale Economie.

Uitvoering van actieplan Actieteam GROS (grensknelpunten), waaronder de doorontwikkeling grensinfopunt en de afstemming van onderwijsprogramma's vmbo/mbo met Vlaamse onderwijsinstellingen

■ Voortgang/Resultaat

Belangrijke resultaten in 2020 zijn eerder genoemd bij het onderwerp grensgovernance. Binnen deze structuur worden de uitdagingen die in de grensregio liggen opgepakt en aangejaagd. Het Actieplan GROS is daarmee afgerond.

Versterken van de Zeeuwse positie in Den Haag en Brussel door het beïnvloeden van beleidsontwikkeling en besluitvorming onder meer door uitvoering werkplannen Brusselse/Haagse lobbyist en Scheldemondraad en Vlaams Nederlandse Delta

■ Voortgang/Resultaat

Veel van de geplande (fysieke) lobbyacties zijn vanwege COVID in 2020 vervangen door digitale ontmoetingen. Periodiek heeft GS samen met de voorzitter van de VZG overleg

gevoerd met de Zeeuwse Tweede Kamerleden. Twee keer heeft overleg plaatsgevonden tussen GS en de Vlaamse vertegenwoordiging.

Belangrijke mijlpaal voor de samenwerking binnen de Scheldemondraad was de vaststelling van de grensvisie. Deze visie zal in 2021 worden uitgevoerd.

In december 2020 hebben GS ingestemd met de verlenging van de samenwerkingsovereenkomst Vlaams Nederlandse Delta. De VND zal als bestuurlijk platform gericht zijn op de duurzame ontwikkeling van de delta, m.n. als lobbyinstrument naar de beide nationale overheden.

Voorbereiding Europese programma's periode 2021-2027. Borgen van Zeeuwse belangen in regionale innovatie strategie en operationele programma's zoals OP Zuid, INTERREG, GLB/POP

■ Voortgang/Resultaat

In 2020 een start gemaakt met het opstellen van de operationele programma's voor de periode 2021-2027. In het voorjaar zullen deze programma's uitvoeringsgereed zijn. De Europese Commissie heeft daarnaast voor crisisherstel COVID 19 € 750 miljard beschikbaar gesteld. Deze middelen zullen via REACT EU, JOINT TRANSITION Fund en de Recovery and Resilience Facility beschikbaar worden gesteld t.b.v. versterking van de economie en de uitvoering van de Greendeal. Veelal in samenwerking met Noord Brabant, Limburg en het rijk worden momenteel voorstellen ontwikkeld om een deel van deze middelen in Zeeland neer te laten slaan.

Doelstellingen

Sterk provinciaal bestuur

■ Stand van zaken

Acties

Continuering rechtstreekse uitzendingen van vergaderingen van Provinciale Staten en Statencommissies en inzetten van social media. De vorm en wijze waarop hier invulling aan wordt gegeven, wordt dit jaar bekeken

■ Voortgang/Resultaat

In 2020 zijn door Covid-19 een beperkt aantal Statenvergaderingen vanuit de Statenzaal via Omroep Zeeland rechtstreeks uitgezonden. Op een externe locatie gehouden fysieke vergaderingen zijn digitaal uitgezonden via een link op de provinciale website. De overige digitale vergaderingen van Provinciale Staten en de commissies zijn via de website van de Provincie Zeeland uitgezonden. De inzet van social media is in 2020 sterk uitgebreid en aangepast en verbeterd door meer gebruik te maken van beeld en hashtags.

Op een vernieuwende wijze, met aandacht voor netwerksturing, invulling geven aan de rollen van Provinciale Staten als volksvertegenwoordiger, kadersteller en controleur

■ Voortgang/Resultaat

Door de uitvoering van de in het statenbesluit over de 'Veranderende werkwijzen Provinciale Staten' genoemde maatregelen is hier meer invulling aan gegeven en zijn er (digitale) bijeenkomsten gehouden.

Op interactieve wijze inwoners, organisaties en bedrijven betrekken bij de beeldvormende, oordeelsvormende en besluitvormende bijeenkomsten.

■ Voortgang/Resultaat

In 2020 zijn er, ondanks de beperkingen door het coronavirus, verschillende interactieve bijeenkomsten gehouden over Omgevingsvisie, Slimme mobiliteit, Gebiedsvisie en gebiedsontsluiting, Veerse Meer en Ondernijning.

Verbetering van het bestuurlijk-politiek-ambtelijk samenspel, inclusief een verbeterde beleidsplanning

■ Voortgang/Resultaat

In 2020 is de vernieuwde beleidsplanning geïmplementeerd en daarmee gerealiseerd. De geïmplementeerde werkwijze biedt PS meer inzicht in de planning van GS voorstellen. In overleg met de Statengriffie is geconcludeerd dat deze nieuwe werkmethode aansluit bij de bestaande behoefte. De nieuwe werkwijze blijft voorlopig nog wel aandacht vragen om dit goed in het huidige werksysteem te krijgen.

Doelstellingen

Weerbaar bestuur

■ Stand van zaken

Acties

Bevorderen van bewustwording (awareness) door het op- en inzetten van instructies, opleiding interne/externe partners in het kader van BIBOB, awareness bijeenkomsten, ontwikkelen voorlichtingsmateriaal ondernijning etc.

■ Voortgang/Resultaat

Het bevorderen van bewustwording vindt voortdurend plaats op diverse wijzen. Zo is verder vervolg gegeven aan het opzetten en uitvoeren van Bibob onderzoeken door de provincie. Er zijn gesprekken gevoerd binnen de organisatie (subsidies, overheidsopdrachten, vastgoedtransacties) over de opzet en uitvoering van Bibob toetsen, in het kader van nieuw Bibob beleid dat wordt ontwikkeld. Voor collegeleden en Statenleden is in maart 2020 een werkbezoek georganiseerd aan de politie en een door de politie ingericht drugslab. Periodiek wordt via interne communicatiekanalen bij de medewerkers aandacht gevraagd voor de risico's en verschijningsvormen van ondernijnende criminaliteit. Overige fysieke awareness bijeenkomsten zijn gelet op de corona maatregelen uitgesteld.

Het onder Campus opgericht kennis- en innovatienetwerk Schelde Safety Network zet samen met de kennisinstututen en bedrijven in Zeeland en Vlaanderen in op het ontwikkelen van innovatie en onderzoek op HBO- en academisch niveau op het terrein van de (fysieke) veiligheid. Daarbij wordt een verdere structurele samenwerking binnen een Campus-constructie uitgewerkt. Wij ondersteunen deze ontwikkeling.

■ Voortgang/Resultaat

In 2020 is ingezet op de verdere ontwikkeling van de samenwerking met het kennis en informatienetwerk voor maintenance in het bedrijfsleven.

Per 1 januari 2019 vormen het RIEC en de Taskforce één entiteit onder de naam Taskforce-RIEC. De huidige provinciale bijdrage aan het RIEC wordt verhoogd met een bijdrage voor het onderdeel Taskforce.

Voortgang/Resultaat

In 2019 heeft het college de bijdrage voor de nieuwe entiteit Taskforce-RIEC Brabant Zeeland vastgesteld voor de jaren 2020 t/m 2023. De totale som is opgebouwd uit een bijdrage voor het onderdeel Taskforce en het onderdeel RIEC, resulterend in een nieuwe, verhoogde bijdrage van €100.000 per jaar. Met deze bijdrage kan de Taskforce-RIEC haar inzet voor de regio Zeeland continueren en verstevigen. Niet alleen middels ondersteuning voor onze eigen provinciale organisatie, zoals advisering in Bibob-casuïstiek, maar ook met ondersteuning, projecten en advisering van overige partners in de regio Zeeland, zoals gemeenten en de partners in de havendriehoek.

Vorbereiden en uitvoeren van een tweejurig programma awareness ondermijning voor leden van GS, PS/ provincie medewerkers inclusief aandacht voor toepassing wet BIBOB.

Voortgang/Resultaat

In 2020 is een visie op ondermijning door het college vastgesteld. Deze beleidsvisie heeft tot doel om helderheid te verschaffen in de visie van het college op het fenomeen ondermijnende criminaliteit, de rol die de provincie daarin kan spelen, de taken die het kan vervullen en de middelen die de provincie daarvoor inzet. De inzet van de provincie Zeeland wordt uiteen gezet via vier programmaliijnen, te weten 1) weerbare organisatie, 2) weerbare overheid, 3) weerbare samenleving en 4) data, inzicht en onderzoek. Binnen de programmaliijn "weerbare organisatie" zal de provincie het komende jaar (2021) verder inzetten op het programma awareness ondermijning voor onder meer leden van GS, management en provincie medewerkers.

Trendindicatoren

Trendindicatoren	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Gemeenten onder preventief toezicht:								
Landelijk	9	9	16	10	4	6	3	8
Zeeland	0	1	3	2	2	2	1	4

Trendindicatoren	2007	2011	2015	2019
Opkomstpercentage statenverkiezing:				
Landelijk	46,4%	56,0%	47,8%	56,2%
Zeeland	52,9%	58,9%	52,2%	59,2%

Doelindicatoren

Doelindicatoren	Indicator	Stand 2019	Stand 2020	Streefwaarde 2020
Financieel gezonde Zeeuwse gemeenten	Gemeenten onder preventief toezicht	1	4	1
Herkenbaar en samenwerkend bestuur	Opvolgen adviezen #HOEDAN?		100%	100% (voor zover verantwoordelijkheid provincie)

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Wijzigingen 2020	Begroting 2020 NW	Rekening 2020	Restant
Lasten					
070101 Sterk provinciaal bestuur	1.591	-7	1.584	1.409	-175
070102 Herkenbaar en samenwerkend bestuur	73	80	153	76	-77
070104 Signalerend bestuur	886	-29	857	794	-63
070105 Weerbaar bestuur	134	38	172	128	-44
079999 Ambtelijke inzet	3.574	317	3.891	3.865	-26
Totaal Lasten	6.258	399	6.657	6.271	-386
Baten					
070101 Sterk provinciaal bestuur	54	-31	23	35	12
070104 Signalerend bestuur	109	0	109	96	-13
Totaal Baten	162	-31	132	130	-1
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-6.096	-430	-6.525	-6.140	385
Onttrekkingen					
980799 Bestemmingsreserves- Pr.7	-50	-251	-301	-301	0
Toevoegingen					
980799 Bestemmingsreserves- Pr.7	0	172	172	172	0
Mutaties reserves	50	79	129	129	0
Resultaat na bestemming	-6.046	-351	-6.397	-6.012	385